

Podpis

Olsztyn, dnia 27 marca 2019 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PN.4131.180.2019

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506), **stwierdzam nieważność uchwały Nr VI/66/19 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 25 lutego 2019 r. w sprawie powołania Miejskiej Rady Seniorów w Iławie oraz nadania jej statutu.**

UZASADNIENIE

W załączniku do uchwały, o której mowa we wstępie, Rada Miejska w Iławie, działając na podstawie art. 5 c ust. 2 i ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, nadała statut Miejskiej Rady Seniorów w Iławie, zwany dalej statutem.

Rada Miejska w Iławie w statucie, w § 2 pkt 4, zdefiniowała podmioty działające na rzecz osób starszych, jako podmioty mające siedzibę na terenie Miasta, realizujące zadania na rzecz osób starszych, środowiska senioralne, emerytów, rencistów, instytucje i organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące uniwersytet trzeciego wieku.

W § 3 ust. 1 statutu, Rada Miejska zawarła następujące postanowienia :

- w skład Rady wchodzi od 11 do 21 Członków Rady (ust. 1),
- kandydatów na Członków Rady zgłaszają podmioty działające na rzecz osób starszych na formularzu Karty zgłoszenia kandydata na Członka Miejskiej Rady Seniorów w Iławie ustalonym zarządzeniem Burmistrza (ust. 3),
- podmioty działające na rzecz osób starszych mogą zgłosić maksymalnie dwóch kandydatów na Członków Rady (ust. 4),
- prawo wybieralności (bierne prawo wyborcze) ma kandydat na Członka Rady, który najpóźniej w dniu zgłoszenia na kandydata na Członka Rady ukończy 60 lat (ust. 5),
- nie ma prawa wybieralności w wyborach osoba: skazana prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe (ust. 6).

W § 4 statutu, Rada Miejska postanowiła, iż po upływie terminu określonego w § 3 ust. 2 statutu, na zgłaszanie kandydatów na Członków Rady spośród zgłoszonych kandydatów Burmistrz zarządzeniem powołuje Miejską Radę Seniorów w Iławie. Zarządzenie podaje się do publicznej wiadomości w taki sam sposób, w którym podano informację o możliwości i terminie zgłaszania kandydatów na Członków Rady.

Zgodnie z art. 5c ustawy o samorządzie gminnym, rada gminy, z własnej inicjatywy lub na wniosek zainteresowanych środowisk, może utworzyć gminną radę seniorów (ust. 2), która ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny (ust. 3). Gminna rada seniorów składa się z przedstawicieli osób starszych oraz przedstawicieli podmiotów działających na rzecz osób starszych, w szczególności przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących uniwersytety trzeciego wieku (ust. 4). Rada gminy, powołując gminną radę seniorów, nadaje jej statut określający tryb wyboru jej członków i zasady działania, dążąc do wykorzystania potencjału działających organizacji

osób starszych oraz podmiotów działających na rzecz osób starszych, a także zapewnienia sprawnego sposobu wyboru członków gminnej rady seniorów (ust. 5).

W świetle powyższego, gminna rada seniorów składa się z przedstawicieli osób starszych oraz przedstawicieli podmiotów działających na rzecz osób starszych, w szczególności przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących uniwersytety trzeciego wieku. Zatem prawidłowo ukształtowana gminna rada seniorów powinna składać się z dwóch grup osób:

- 1) osób starszych,
- 2) osób, które w ramach swej działalności społeczno zawodowej, działają na rzecz osób starszych.

Postanowienia zawarte w § 2 pkt 4 oraz § 3 ust. 3 statutu, nie wypełniają powyższej normy ustawowej. Po pierwsze, Rada Miejska prawo zgłaszania kandydatów na członków rady seniorów przyznała tylko podmiotom realizującym zadania na rzecz osób starszych, rozumianym jako środowiska senioralne, emerytów, rencistów, instytucje i organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące uniwersytet trzeciego wieku, nie definiując przy tym „środowisk senioralnych, emerytów, rencistów”, pomijając zupełnie przedstawicieli osób starszych. Ponadto statut nie zawiera definicji osoby starszej – seniora. Natomiast nadanie pojęciu seniora konkretnego znaczenia jest niezwykle istotne, skoro zgodnie z art. 5 c ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, członkami gminnej rady seniora mają być przedstawiciele osób starszych.

W ocenie organu nadzoru, niedopuszczalne jest także wyłączenie możliwości zgłoszenia kandydata na członka rady seniorów bezpośrednio przez osoby starsze. Ponadto, należy zauważyć, iż „środowisko rencistów”, co do zasady nie realizuje zadań na rzecz osób starszych, lecz osób niezdolnych do pracy.

Odnosnie postanowień § 3 ust. 1 statutu, należy wskazać, iż skład gminnej rady seniorów, powinien zostać określony precyzyjnie, poprzez wskazanie konkretnej liczby osób, jaka będzie uprawniona do zasiadania w radzie. Należy bowiem wskazać, iż statut gminnej rady seniorów jako akt prawa miejscowego powinien być zredagowany w taki sposób, by dla przeciętnego adresata był zrozumiały tzn. by adresat jej przepisów wiedział, w jaki sposób ma się zachować i nie miał żadnych wątpliwości co do tego, jaką regułą postępowania wyznacza dany przepis, a organ stosujący ten przepis wiedział w jaki sposób go interpretować. Przepis prawa miejscowego musi być sformułowany w sposób precyzyjny i czytelny, tak by wynikało z niego, kto, w jakich okolicznościach i jak się powinien zachować, żeby osiągnąć skutek wynikający z tego przepisu. Musi zatem zawierać sformułowania jasne, wyczerpujące, umożliwiające stosowanie niedopuszczalnego, sprzecznego z prawem luzu interpretacyjnego. Adresat aktu nie może być zaskakiwany treścią nieostrych czy też niepełnych przepisów.

Za niezgodne z prawem należy również uznać postanowienia § 3 ust. 5 statutu, bowiem art. 5 c ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym nie zawiera ograniczeń wiekowych dla wymienionych w nim przedstawicieli podmiotów działających na rzecz osób starszych. Cenzus wieku – ukończony 60 rok życia, w ocenie organu nadzoru, winien mieć zastosowanie wyłącznie do osób starszych, kandydujących do zasiadania w gminnej radzie seniorów, a nie przedstawicieli podmiotów działających na rzecz osób starszych. Tym samym, wprowadzone przez Radę Miejską ograniczenia wiekowego dla tych przedstawicieli stanowi niedozwolone zaostrenie kryterium wymaganego przepisami ustawy od kandydatów tychże podmiotów do Miejskiej Rady Seniorów w Iławie.

Odnosząc się do postanowień zawartych w § 3 ust. 6 oraz § 5 pkt 2 statutu, pozbawiających prawa wybieralności do Miejskiej Rady Seniorów w Iławie osoby skazane prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane

z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe, jak również statuujących przesłankę wygaśnięcia mandatu członka tejże Rady z tego powodu, należy wskazać, iż Rada Miejska w Iławie w sposób nieuprawniony wprowadziła dodatkowe, obok określonego wieku i przedstawicielstwa podmiotu działającego na rzecz osób starszych, kryterium negatywne wobec osób wchodzących w skład rady seniorów.

Należy również wskazać, że rada gminy ustalając treść statutu, powinna precyzyjnie określić sposób wyboru, aby rada seniorów mogła działać sprawnie i bez przeszkód. Do zagadnień związanych z trybem wyborów członków rady seniorów, w ocenie organu nadzoru należy m.in. sposób ustalenia składu osobowego rady seniorów, ustalenie kryteriów wyboru członków rady spośród zgłaszających się osób. Organ nadzoru zwraca uwagę, iż regulacje zawarte w § 4 Statutu, powinny określić wszystkie sytuacje związane z wyborem składu rady. Wobec powyższego należałoby zawrzeć zapisy odnośnie sytuacji, gdy zostanie zgłoszonych mniej lub więcej kandydatów niż limit miejsc w radzie seniorów. Ponadto organ stanowiący powinien określić np. czy wymagana jest zgoda na kandydowanie na członka rady.

Tymczasem Rada Miejska w § 4 statutu, postanowiła, iż po upływie terminu na zgłaszanie kandydatów na Członków Rady, określonego w § 3 ust. 2 statutu, spośród zgłoszonych kandydatów Miejską Radę Seniorów w Iławie powołuje Burmistrz zarządzeniem. Zarządzenie podaje się do publicznej wiadomości w taki sam sposób, w którym podano informację o możliwości i terminie zgłaszania kandydatów na Członków Rady. W ocenie organu nadzoru, uregulowania statutu w tym zakresie są niepełne i tym samym, nie można uznać że Rada Miejska wypełniła delegację ustawową.

Stosownie do ustawy o samorządzie gminnym uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. Przesłanką stwierdzenia nieważności uchwały lub zarządzenia organu gminy jest istotna sprzeczność z prawem. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Do nich zalicza się między innymi naruszenie przepisów prawa ustrojowego oraz prawa materialnego, jak również działanie bez podstawy prawnej, z przekroczeniem normy kompetencyjnej uprawniającej organ do wydania aktu, bądź niewyczerpania delegacji ustawowej.

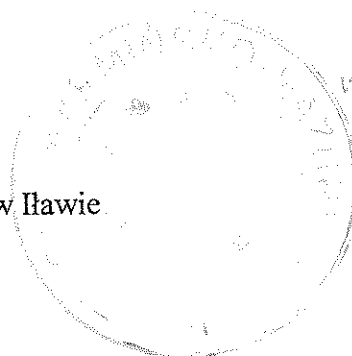
Z uwagi na to, iż uchwalony przez Radę Miejską w Iławie statut, zawiera wady uzasadniające stwierdzenie nieważności jego postanowień w całości, a zgodnie z przepisem art. 5 c ustawy o samorządzie gminnym, rada gminy, powołując gminną radę seniorów, nadaje jej statut, wobec niewypełnienia delegacji ustawowej, zasadnym jest stwierdzenie nieważności uchwały Nr VI/66/19 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 25 lutego 2019 r. w sprawie powołania Miejskiej Rady Seniorów w Iławie oraz nadania jej statutu, w całości.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Otrzymują:

1. Przewodniczący Rady Miejskiej w Iławie
2. Burmistrz Miasta Iławy

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Cholewicki